

Mattilsynet
Hovedkontoret
Seksjon for landdyr og dyrehelsepersonell
v/Vibeke Bolme
Postboks 383
2381 BRUMUNDDAL

Ref:

Vår ref.
12/39223

Dato
12. juni 2012

Valp med ukjent opprinnelse

Det vises til henvendelser per e-post av 16.5.2012 og 8.6.2012.

Mattilsynet ønsker:

1. «en risikovurdering av når man kan anse en innført hund, ikke lenger å være mistenkt for å være smittet med rabies eller echinococcose»
2. «en riktig faglig håndtering av dyr med ukjent smittestatus: En blodprøve for å sjekke titer for rabies. Videre en ny blodprøve etter 4 uker for å se om det ble en titerstigning.»
3. «at vi i tillegg, under noen omstendigheter, må vaksinere dyret mot rabies»

Svarene nedenfor er gitt på grunnlag av den forståelsen vi har fått etter e-post og telefonkontakt.

Ad 1.

Rabies

Inkubasjonstiden for rabies hos hund kan variere betydelig og er avhengig av mange forhold blant annet bittstedets lokalisering og mengde viruspartikler overført. I litteraturen angis en gjennomsnittlig inkubasjonstid på 3-8 uker (Greene and Rupprecht). Hos hund som er under karantenering, er det observert inkubasjonstider fra 2 til 234 dager (Jones et al).

Før nytt regelverk trådte i kraft i 1994, ble hunder importert fra land med rabies satt i karantene (fire måneders opphold på karantenestasjon og deretter to måneder i såkalt hjemmekarantene). I en slik isolatperiode vil det være mulig å avsløre om hunden bærer på/utvikler symptomer på rabies. I den etterfølgende perioden med hjemmekarantene er det viktig å unngå eller begrense kontakt med andre hunder. Dersom det oppstår mistanke med adferdsmessige eller andre symptomer, må dyreeier øyeblikkelig melde fra til Mattilsynet.

Etter til sammen seks måneders karantene vil sannsynligheten være svært liten for at hunden kan være smittet med rabiesvirus. Mange års erfaring med et slikt opplegg har holdt Norge fritt for rabies.

Ekinokokkose

Gjeldende regelverk stiller krav om to gangers behandling mot *Echinococcus multilocularis*. Behandling med godkjent preparat (praziquantel/epsiprantel) ved riktig tidspunkt (siste 10 dager før import og innen 7 dager etter import) vil ha god effekt mot denne parasitten.

Ad 2.

Det refereres til en telefonsamtale mellom Arve Lund og Jan Egil Aronsen, DK Nedre Telemark. En oppklaring er nødvendig:

Vaksinering mot rabies stimulerer en beskyttende immunrespons, og det er mulig å teste for nivået av antistoffer mot rabiesvirus i serum. Naturlig smitteeksponering ved bitt av et rabid dyr, utløser derimot ikke/sjelden et slikt immunsvare. Derfor er det ikke vanlig å teste for antistoffer mot rabiesvirus i serum etter

naturlig smitteeksponering. Rabiesvirus transporteres fra bittstedet til CNS via nervebaner og kommer derfor i liten grad i kontakt med immunapparatet slik andre agens, for eksempel de som har hematogen spredning i organismen, gjør. Dermed dannes det kun unntaksvis antistoffer som kan påvises med laboratorietester og være av diagnostisk verdi (Greene og Rupprecht).

I enkelte tilfeller kan inkubasjonsperioden være langvarig ved rabies, og det kliniske forløpet kan også trekke ut. Da kan det dannes antistoffer i serum og i cerebrospinalvæsken (Greene og Rupprecht). Med et slikt forløp kan undersøkelse av parprøver tatt med noen ukers intervall gi supplerende informasjon. Når det gjelder hunder med ukjent opprinnelse og ukjent sykdomshistorie, kan parprøver gi nyttig informasjon dersom det skulle oppstå helsemessige problemer i løpet av karantenetiden eller på et seinere tidspunkt.

Ad 3.

Hensikten med et karanteneopphold er blant annet å observere hunden for symptomer som kan gi mistanke om rabies eller andre alvorlige sykdommer. Dette er særlig viktig i de tilfellene der opprinnelsen og smittestatus/sykdomshistorie til hunden er ukjent.

Nylig ble en uvaksinert valp importert til Nederland fra Spania, men med Marokko som opprinnelig eksportland (van Rieckevorsel et al). Valpen ble ikke satt i karantene. Den viste unormal oppførsel noen dager etter ankomst hos dyreeieren og ble undersøkt av veterinær som fattet mistanke om rabies. Hunden ble isolert og avlivet fordi symptomene var karakteristiske for rabies. I dette tilfellet hadde valpen bitt/hatt smittefarlig kontakt med andre hunder og mennesker og til sammen 45 personer fikk post-eksponerings profylakse. Det ble besluttet å avlive en hund og to katter.

Ved å holde hunden uvaksinert og isolert, vil en kunne observere eventuelle symptomer på rabies. Dersom dyret blir vaksinert mens det er i inkubasjonsstadiet, vil det ta noe tid før full respons er utviklet (minst tre uker). Effekten på sykdomsforløpet vil være usikker og blant annet avhenge av hvor langt virus er transportert mot CNS og utviklingen av en hjernebetennelse. En kan heller ikke se bort fra at en antistoffrespons etter vaksinerings hos en hund som inkuberer rabies, kan kamuflere eller forstyrre et «normalt» sykdomsforløp for denne infeksjonen.

Vaksinasjon av hunder i karantene anbefales derfor ikke.

Referanser

Greene CE, Rupprecht CE. Rabies and other lyssavirus infections. I: Infections diseases of the dog and cat. 2006; 3dje utgave. Elsevier. s 167-183.

Jones et al. Quantitative Risk Assessment of Rabies Entering Great Britain from North America via Cats and Dogs. Risk Analysis 2005; 25: 533-42.

van Rijckevorsel GG et al. Rabid puppy-dog imported into the Netherlands from Morocco via Spain, February 2012. Eurosurveillance 2012; 17: 1-4 <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=20112> (8.6.2012)

Jorun Jarp
avdelingsdierktør

Arve Lund
veterinær